

ผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้แผนที่ความคิด สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1

The effect of using skill practice exercises for English reading comprehension by
using mind mapping for first year vocational certificate students

นภาพร ทรวงวิชา¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่าน ภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้แผนที่ความคิดสำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 75/75 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้น 3) ศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้น และ 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาอิเล็กทรอนิกส์ 1/1 วิทยาลัยสารพัดช่างบุรีรัมย์อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 1 ห้องเรียน รวม 27 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยกำหนดห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่มด้วยการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้แผนที่ความคิดสำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 จำนวน 12 ชุด 2) แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 12 แผน 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ และ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้นเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน E_1/E_2 และ E.I. ทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t - test แบบ Dependent Samples

ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้แผนที่ความคิด สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 81.58/78.33 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 75/75 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้นสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ดัชนีประสิทธิผลของการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้น เท่ากับ 0.6154 แสดงว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 61.54 และ 4) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้นโดยรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: แบบฝึกทักษะ, การอ่านภาษาอังกฤษ, แผนที่ความคิด

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study the efficiency of the reading skill practice exercises for English reading comprehension by using mind mapping for first year vocational certificate students to meet the criteria set at 75/75; 2) to compare the learning achievement of students between before and after learning by using the Skill Practice Exercises; 3) to investigate the

¹สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อีเมล

effectiveness index of the learning by using the Skill Practice Exercises; and 4) to study the opinions of students toward learning by using the Skill Practice Exercises. The samples of this study comprised 27 Vocational Certificate first year Electronic Branch 1/1 Students of Buriram Poly Technic College, MuangBuriram , Buriram Province, studying in the second semester of academic year 2015 selected by using Simple Random Sampling technique. The instruments for data collection were as follows: 1) 12 sets of the Skill Practice Exercises On English Reading Comprehension by Using Mind Mapping for First Year Vocational Certificate Students; 2) 12 lesson plans used along with the Skill Practice Exercises; 3) a 30-item learning achievement test with the difficulty between 0.50 to 0.83; the discrimination between 0.33 to 0.50, and the reliability of 0.85; and 4) a 10 - item 5 - rating scale questionnaire asking the students' opinion towards the using of the Skill Practice Exercises. The statistics for data analysis consisted of the percentage, mean, standard deviation, E_1/E_2 , and E.I. The hypothesis was tested by using the t-test (Dependent Samples).

The results of this research were as follows: 1) the efficiency of the Skill Practice Exercises On English Reading Comprehension by Using Mind Mapping for First Year Vocational Certificate Students was 81.58/78.33 which was passed the criteria set at 75/75; 2) the learning achievement of students after learning by using the Skill Practice Exercises was higher than before learning at the statistical significant difference level of .05; 3) the effectiveness index of the learning by using the Skill Practice Exercises was 0.6154 which revealed that the students' learning achievement increased 61.54 %; and 4) the opinions of students toward learning by using the Skill Practice Exercises as a whole was at “high” level.

Keywords : skill practice exercises, English Reading, Mind Mapping

บทนำ

สังคมแห่งยุคข้อมูลข่าวสาร มีความก้าวหน้า และมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านสภาพเศรษฐกิจและวัฒนธรรมเป็นอย่างมาก มีอัตราการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ผู้คนทั่วโลกสามารถติดต่อสื่อสารกันได้อย่างกว้างขวาง หรือเรียกได้ว่าเป็นยุคแห่งการสื่อสารไร้พรมแดน ดังนั้นการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศจึงเข้ามามีความสำคัญในการติดต่อสื่อสารระหว่างชาติต่างๆทั่วโลก และยังเป็นเครื่องมือในการศึกษาการแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรม และวิสัยทัศน์ของชุมชนโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่างๆ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 220)

โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาสากลหลายประเทศประกาศให้เป็นภาษาราชการอีกภาษาหนึ่ง นอกจากภาษาของตนเอง แน่นนอนว่าประเทศที่ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ภาษาอังกฤษนั้นย่อมทราบว่าคนจะเรียนรู้ภาษาให้ซาบซึ้งสามารถใช้ภาษาเข้าสู่สังคมและวัฒนธรรมสามารถใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับสังคมวัฒนธรรมตามสถานการณ์ได้ในทุกทักษะของภาษา ผู้ที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้ดีจะมีโอกาสในการจ้างงานและได้รับการสนับสนุนส่งเสริมในงานในหน้าที่ให้ยิ่งขึ้นไปมากกว่าผู้ที่ไม่มีความรู้ทางภาษาครูผู้สอนซึ่งมีบทบาทสำคัญมากที่จะช่วยทำให้นักเรียนอ่านเข้าใจ ครูต้องคิดและแสวงหาสื่อหรืออุปกรณ์การเรียนการสอนและเทคนิควิธีใหม่ ๆ มา

ปรับปรุงการสอนอยู่เสมอ วิธีที่จะฝึกทักษะทางภาษาให้ได้ผลดีอีกวิธีหนึ่ง คือ การฝึกด้วยแบบฝึกทักษะ เพราะแบบฝึกทักษะเป็นส่วนประกอบที่สำคัญประการหนึ่งในการสอนภาษา ดังที่สุวิทย์มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550 : 53-54) กล่าวว่า แบบฝึกทักษะที่ดีจะฝึกให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นและสามารถประเมินผลตนเอง เป็นแนวทางทบทวนบทเรียนได้ ดังนั้น จึงเชื่อได้ว่าการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะจะช่วยให้ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความสูงขึ้นรวมถึงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแผนที่ความคิด (Mind Mapping) มีประโยชน์ต่อการเรียนรู้โดยเริ่มจากการคิด การวางแผน การนำเสนอ การช่วยในการจำ การทำความเข้าใจเนื้อเรื่องและการสรุปบทเรียน (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2550 : 112) ปัจจุบันพบว่า การเรียนการสอนภาษาอังกฤษยังไม่บรรลุผลสำเร็จเท่าที่ควร จากรายงานฝ่ายวิชาการ กลุ่มงานวัดผลและประเมินผลได้รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V - NET) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2558 ซึ่งดำเนินการสอบโดยสำนักงานทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติผลการทดสอบในด้านการสื่อสารโดยใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันและเพื่อพัฒนางานอาชีพ (ภาษาอังกฤษ) คะแนนเฉลี่ยระดับสังกัด คือ 28.17 และปีการศึกษา 2557 คือ 27.96 ซึ่งคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น .21 ถือว่าน้อยมากจะเห็นได้ว่าโดยรวมแล้ว นักเรียนไม่สามารถผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ คือ ร้อยละ 50 ของการทำแบบทดสอบ (งานวัดผลและประเมินผล, 2558 : 1) ข้อมูลนี้แสดงให้เห็นว่า นักเรียนยังมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษที่ต่ำกว่าเกณฑ์ อย่างไรก็ตามในสภาพการเรียนการสอนปัจจุบัน ยังมีข้อบกพร่องอยู่มาก เช่น การฟังไม่เข้าใจ การเขียนไม่ได้รับการพูดภาษาอังกฤษไม่ได้ การอ่านภาษาอังกฤษไม่ออก ยังเป็นปัญหาสำคัญของการศึกษา

จากเหตุผลและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้สนใจที่จะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แผนที่ความคิด เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้แผนที่ความคิดสำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1ตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้แผนที่ความคิด สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1
3. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้แผนที่ความคิด สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้แผนที่ความคิด สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยสารพัดช่างบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 5 ห้องเรียน ซึ่งมีนักเรียนจำนวนนักเรียน 120 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 แผนกอิเล็กทรอนิกส์ ขอ.1/1 วิทยาลัยสารพัดช่างบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ที่กำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 1 ห้องเรียน ซึ่งมีจำนวนนักเรียน 27 คนซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับสลากโดยกำหนดห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้แผนที่ความคิด สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 จำนวน 12 ชุด

2.2 แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 12 แผนแผนละ 1 ชั่วโมง

2.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 30 ข้อ โดยผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก มีคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

2.4 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้น เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบแผนการทดลอง

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 โดยเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยสารพัดช่างบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ใช้รูปแบบการทดลองแบบ One Group Pretest – Posttest Design โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน คือ ก่อนทำการทดลอง ได้ทำความเข้าใจกับนักเรียนเกี่ยวกับขั้นตอนการใช้แบบฝึกทักษะแล้วทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน (Pretest) จำนวน 30 ข้อ และดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้จากแบบฝึกทักษะเล่มที่ 1-12 จำนวน 12 แผน หลังจากการทดลองสิ้นสุดลง ผู้วิจัยได้ทดสอบหลังเรียน (Posttest) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับเดียวกันกับก่อนเรียน และสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน แล้วนำผลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อหาค่าประสิทธิภาพ ดัชนีประสิทธิผล และความพึงพอใจของนักเรียน รวมถึงตรวจสอบความมีนัยสำคัญของค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้แผนที่ความคิด สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 75/75 โดยวิเคราะห์ประสิทธิภาพ กระบวนการ (E1) และประสิทธิภาพ (E2)

4.2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สถิติ One Group Pre-test Post-test Design กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 โดยการทดสอบค่าที (t-test dependent)

4.3 วิเคราะห์ดัชนีประสิทธิผลของการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้แผนที่ความคิด สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 โดยใช้ E.I. (Effectiveness Index)

4.4 ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้แผนที่ความคิดโดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วแปลความหมายค่าเฉลี่ย

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้แผนที่ความคิด สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้แผนที่ความคิด สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 81.58/78.33 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 75/75

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้แผนที่ความคิด สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ดัชนีประสิทธิผลของการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้แผนที่ความคิด สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 เท่ากับ 0.6154 แสดงว่านักเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 61.54

4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้แผนที่ความคิด สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

อภิปรายผล

จากผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้แผนที่ความคิด สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 มีข้อสังเกตที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้แผนที่ความคิด สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 81.58/78.33 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 75/75 และเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากแบบฝึกทักษะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีการวางแผน การลำดับเนื้อหาการใช้ภาษาและสร้างกระบวนการอ่านที่ง่ายต่อการทำความเข้าใจ รวมถึงได้นำเทคนิคแผนที่ความคิดมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับการสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้แผนที่ความคิด สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ผู้วิจัยได้มีการวางแผนการจัดลำดับเนื้อหา และขั้นตอนการฝึกเรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายากมีกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ตามหลักจิตวิทยาที่ใช้ในการสร้างแบบฝึกทักษะ เป็นไปตามแนวคิดของกาเย่ (Gagne,1985; อ้างถึงในสุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ, 2550 : 54-55) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้มีลำดับขั้น และผู้เรียนจะต้องเรียนรู้เนื้อหาที่ง่ายไปหายาก การสร้างแบบฝึกจึงควรคำนึงถึงการฝึกตามลำดับขั้นจากง่ายไปยาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกิติมา บัวแย้ม (2553 : 71) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า ชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 78.85/76.64 และตติยาขุนโชน (2553 : 107) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.79/84.62

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้แผนที่ความคิด สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าแบบฝึกทักษะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยสามารถกระตุ้นให้นักเรียนอ่านแล้วเข้าใจเรื่องทีอ่านได้ถูกต้องรวมถึงมีความสนใจในการเรียนมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องมาจากการสร้างแบบฝึกทักษะมีการนำเทคนิคแผนที่ความคิดมาประยุกต์ใช้ช่วยให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการทางความคิดเป็นเทคนิคที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการสรุปสาระสำคัญและจับใจความเรื่องทีอ่าน เกิดการเชื่อมโยงข้อมูล ทำให้เข้าใจในเนื้อหานั้น ๆ ง่ายขึ้น เป็นไปตามแนวคิดของโทนีบูซาน (Buzan Tony,1997; อ้างถึงในธัญญา ผลอนันต์ และขวัญฤดี ผลอนันต์, 2550 : 23)ผู้คิดค้นเทคนิคการฝึกสมองให้ได้เต็มศักยภาพ เขาเชื่อว่ามนุษย์มีสมองส่วนบน 2 ส่วน ซึ่งสมองสองส่วนนี้ทำงานแตกต่างกัน โดยสมองซีกซ้ายจะทำงานที่เกี่ยวกับตรรกะ ภาษา ความเป็นเหตุผล ตัวเลข การวัด และการวิเคราะห์ ส่วนสมองซีกขวาทำงานเกี่ยวกับจังหวะ จินตนาการ สีสัน มิติภาพรวมต่าง ๆ การค้นพบสมองซีกซ้าย

และขานี้ ช่วยให้เราสามารถปรับระดับความจำ การจดบันทึก การสื่อสารมาเป็นแผนที่ความคิด คือ ต้องการให้สมองโยงโยงข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุดซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกฤษณา ศิลปะนรเศรษฐ์ (2553 : 138) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบชินเนตติคส์กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบแผนผังความคิด ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนรู้ด้วยแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบชินเนตติคส์และรูปแบบแผนผังความคิด มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ชูติมา ปะวะโพตะโก (2553 : 71-72) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความและการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการสอน CIRC ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอน CIRC ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความสามารถในการอ่านจับใจความและการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอน CIRC ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิดหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพรพรด เจนสุวรรณ (2556 : 77) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ดัชนีประสิทธิผลของการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้แผนที่ความคิด สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 เท่ากับ 0.6154 แสดงว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 61.54 เนื่องจากนักเรียนได้ใช้แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้แผนที่ความคิด สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งถือเป็นการช่วยฝึกทบทวนบทเรียนทำให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่ได้เรียนเป็นไปตามแนวคิดของสุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550 : 53-54) ที่กล่าวว่า แบบฝึกทักษะที่ดีจะฝึกให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นและสามารถประเมินผลตนเองเป็นแนวทางทบทวนบทเรียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุนิตย์ สีษาหง้า (2553 : 66) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนภูผาม่าน โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่าน จำนวน 30 คน ผลการวิจัยพบว่า เท่ากับ 0.8333 แสดงว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 83.33

4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้แผนที่ความคิด สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุดเป็นเช่นนี้เพราะแผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้แผนที่ความคิด สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 มีความเหมาะสมกับวัย มีภาพประกอบกิจกรรมทำให้เข้าใจง่าย มีกิจกรรมหลากหลาย เช่น การศึกษาคำศัพท์ การอ่านเนื้อเรื่อง การสร้างแผนที่ความคิดและการสรุปสาระสำคัญ ทำให้นักเรียนมีความสนใจในเนื้อเรื่องที่อ่าน จนสามารถเข้าใจเรื่องที่ทำสำเร็จตามที่คาดหวัง สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้นักเรียนเกิดความประทับใจและพึงพอใจในการเรียนรู้เป็นไปตามแนวคิดของมาสโลว์ (Maslow. 1962 ; อ้างถึงในทิศนา แคมมณี, 2550 : 69) ที่ว่า ความต้องการของมนุษย์มีลักษณะเป็นลำดับขั้น จากระดับต่ำสุดไปยังระดับสูงสุด เมื่อความต้องการในระดับหนึ่งได้รับการตอบสนองแล้วมนุษย์ก็จะมีความต้องการอื่นในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของแสงระวี ประจวบวัน (2553 : 83) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียนความเรียง โดยใช้แบบฝึกทักษะที่ใช้วิธีการแผนที่ความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 การใช้แบบฝึกทักษะเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ควรสังเกตนักเรียนที่ปฏิบัติงานล่าช้า เช่น ในการสร้างแผนที่ความคิด จะต้องมีการแนะนำนักเรียนเหล่านี้อย่างใกล้ชิด ครูต้องคอยให้กำลังใจและเสริมแรงเพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความท้อถอย และเบื่อหน่าย

1.2 ควรนำเทคนิคการใช้แผนที่ความคิด ไปใช้ในระยะเวลาตลอดปีการศึกษา จึงจะเห็นผลได้อย่างชัดเจน ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการทำวิจัยเกี่ยวกับการใช้แผนที่ความคิดในเรื่องอื่นๆ เช่น การเขียนภาษาอังกฤษ เป็นต้น

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยโดยใช้แบบฝึกทักษะตัวแปรอื่นๆ เช่น การศึกษาเจตคติ ความคงทน เป็นต้น

2.3 ควรมีการวิจัยโดยใช้แบบฝึกทักษะในการแก้ปัญหาการอ่านภาษาอังกฤษกับนักเรียนในระดับอื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กิตติมา บัวแย้ม. (2553). **การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อจับใจความชั้นประถมศึกษาปีที่ 4**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การพัฒนาหลักสูตรและการสอน). อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
- กฤษณา ศิลปะนเรศเรษฐ. (2553). **การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของ นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบซิเนค**
ดิกส์กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบแผนผังความคิด. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- งานวัดผลและประเมินผล. (2558). **รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ปี 2557 และปี 2558**. บุรีรัมย์ : วิทยาลัยสารพัดช่างบุรีรัมย์.
- ชุดิมา ปะวะโพตะโก.(2553). **การศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความและการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการสอน CIRC ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). นครราชสีมา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ตติยา ขุนโชน. (2553). **การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดหนองใหญ่**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- ทิศนาชมมณี. (2550). **ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฉัญญา ผลอนันต์ และขวัญฤดี ผลอนันต์ (2550). **Mind Map กับการศึกษาและการจัดการความรู้**. กรุงเทพฯ : ขวัญข้าว.
- พรพรด เจนสุวรรณ. (2556). **ผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์.(2550) **เอกสารประกอบการสอนวิชาพัฒนาการเรียนการสอน**. มหาสารคาม : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ. (2550). การพัฒนาผลงานทางวิชาการ ผู้การเลื่อนวิทยฐานะ. กรุงเทพฯ : อี เคบีเคส์.

สุนิตย์ สีชาเหง้า. (2553). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนภูผาม่าน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน.วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น

แสงระวี ประจวบวัน. (2553). การพัฒนาทักษะการเขียนความเรียงโดยใช้แบบฝึกทักษะที่ใช้ วิธีการแผนที่ความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (หลักสูตรและการสอน). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

Buzan, T. (1997). **Mind Mapping Boos**. Radiant Thinking.London : BBC Book.

Gagné, R. M. (1985). **The conditions of learning and theory of instruction**. (4th ed). New York, NY: Holt, Rinehart & Winston.

Maslow, A.H. (1962). **Toward a Psychology of Being**. New York :D.VanNostrand.